

ESTET

**EMBEDDING SUSTAINABILITY SKILLS IN TOURISM
EDUCATION AND TRAINING**

Project No. : 2020-1-PL01-KA202-081845

ТЕМА:	Зелени умения за икономиката
ПАРТНЬОРСКА ОРГАНИЗАЦИЯ:	Future in Perspective Ltd.
ЗАГЛАВИЕ НА УЕБКУЕСТА:	„Зелена“ Канава на бизнес модел (Business Model Canvas)
ВЪВЕДЕНИЕ:	
<p>Прилагането на модел за кръгова икономика с устойчиви практики може да се окаже предизвикателство. Именно там обаче се съдържа значимостта на устойчивия модел. Основната му цел е да има положително влияние върху екосистемата и да противодейства на прекалената експлоатация на околната среда и нейните ресурси. Накратко, това е система, която промотира икономически растеж чрез екологична отговорност. Концепцията за кръговата икономика става все по-обещаваща в търсене на трансформираща промяна за по-устойчиво бъдеще.</p> <p>Моделът на кръговата икономика елиминира „жизнения цикъл“ на продуктите с начало, среда и край. Вместо това, той подкрепя подход ‘cradle to cradle’ (C2C – „люлка до люлка“), при който целта е продуктът да се запази за неопределено време в рамките на производствения процес. В рамките на този процес е от ключово значение да се възстанови стойността на материала и да се има предвид, че резултатът може да не е полезен в дадена промишлена система, но да е полезен в друга. Следователно, в кръговата икономика е важно компаниите да са интегрирани с цел повторно използване на отпадъците на една компания като ресурс за друга компания.</p> <p>Кръговата икономика има множество икономически, социални и екологични ползи, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Намаляване на обезлесяването и изчерпването на природните ресурси • Намаляване на твърдите отпадъци • Намаляване на въглеродните емисии • По-ниски капиталови инвестиции и оперативни разходи • Потенциал за иновации (чрез промяна в дизайна на материали, системи и продукти) • Намаляване на планираното и бързо остаряване и излизане от употреба, свързано с подхода на линейния модел • Подобрена стойност за клиента, което води до лоялност и удовлетвореност на клиентите • Създаване на кръгови мрежи (повторно производство, рециклиране, настаняване и хранене) <p>Това промотира съществуването на кръгови дейности в туристически локации, промяна на настоящите системи и възможност за частния сектор, гражданското общество и други участници да промотират иновативни икономически и екологични модели.</p>	
ЗАДАЧИ	
<p>В уебкуест Кръгова икономика (основно ниво) проучихте основната информация за кръговата икономика и защо тя е важна. На базата на това изготвихте презентация, в която представихте идеи за кръгови дейности, които да се изпълняват в местен курорт. Управителният съвет бе много доволен от идеите ви и иска веднага да започне работа по реализирането им!</p>	

Сега трябва да измислите променен бизнес модел за курорта, в който да изпълните предложените инициативи за кръгова икономика. Така не само ще защитите екологичните и природни ресурси, но и ще привлечете повече клиенти, което ще генерира по-големи приходи за бизнеса ви. Има множество предимства, свързани с вашия план. С вашата „зелена“ канавка на бизнес модел ще адресирате ключови области за установения бизнес. Това ще ви помогне да визуализирате и обновите плана си, за да предвидите предстоящите тенденции и предизвикателства.

В този уебкуест ще преминете през поредица от задачи, които ще ви помогнат да научите за кръговата икономика. Ще изпълнявате задачите в малки групи от по 2-3 души. Когато изпълните задачата, ще може да използвате своята „зелена“ канавка на бизнес модел, за да обновите плана за управление на своя курорт. Така ще може да изпълните инициативи за кръгова икономика в курорта; да помогнете на околната среда, да привлечете клиенти и да намалите разходите. Да започваме!

ПРОЦЕС

Стъпка 1: Планирайте своя зелен бизнес модел

И така, какво е „бизнес модел“. Бизнес моделът е план за успешното управление на един бизнес, който идентифицира източниците на приходи, целевите резултати, продукти и финансиране [Oxford Language, 2019].

Като първа стъпка от предизвикателството, помислите как ще създадете своята „зелена“ канавка на бизнес модел. Това ще бъде план за вашия бизнес модел, който ще даде визуално представяне на плана за изпълнение на промяна.

Преди да изпълните своята „зелена“ канавка на бизнес модел в последната стъпка, е важно да отбележите различните елементи, които искате да включите, и да помислите, преди да направите промяна. Това е важно, за да гарантирате, че вашата „зелена“ канавка на бизнес модел ще бъде ясно представяне на вашия бизнес план.

Информация **какво е бизнес модел**, ще намерите на следните линкове:

- [Какво е бизнес модел?](#)
- [Обяснение на бизнес модел](#)

За информация относно **създаването на успешен бизнес модел**, посетете следните линкове:

- [Елементите на силен бизнес модел](#)
- [Как да създадем печеливш бизнес модел](#)

За информация относно **бизнес модели на кръгова икономика**, посетете следните линкове:

- [Обяснение на бизнес модели за кръгова икономика](#)
- [Рамка за реализиране на кръгови бизнес модели](#)
- [5 бизнес модела на кръгова икономика](#)

Стъпка 2: Изчислете въглеродния отпечатък на своя бизнес

Прилагането на нов „зелен“ бизнес модел ще се окаже изключително полезно за бизнеса ви и за околната среда. За да следите успеха си обаче, трябва първо да направите проучване, за да разберете какъв е въглеродният отпечатък на курорта. Измервайки въглеродния отпечатък, може да определите ключовите области, които трябва да бъдат променени. Това не само ще ви даде информация за областите, в които е необходимо подобрение, но и ще имате измерими отправни данни, които да сравнявате при изпълнение на екологичните промени.

За информация относно **значимостта и ползите от намаляване на въглеродния отпечатък на бизнеса ви**, посетете следните линкове:

- [Изчисляване и намаляване на въглеродния отпечатък на компанията ви](#)
- [Ползите от мониторинг на въглеродните емисии за бизнеса](#)

Относно **ресурси за измерване на въглеродния отпечатък на бизнеса ви**, посетете следните линкове:

- [Калкулатор за въглероден отпечатък на бизнеса](#)
- [Калкулатор за въглероден отпечатък на вашия бизнес](#)

С течение на времето, след като приложите промените си, може да правите повторни изчисления на въглеродния отпечатък на бизнеса си, за да видите положителния принос на кръговата икономика за намаляване на въглеродните ви емисии.

Стъпка 3: Идентифицирайте своите ценности и ценностни предложения

След като проучихте бизнес моделите и измерихте въглеродния отпечатък на своя бизнес, е време да започнете да планирате!

Преди да създадете своята „зелена“ канава на бизнес модел за прилагане на устойчивост в курорта, трябва да помислите кои ценности са най-важни. Тези ценности трябва да бъдат базирани на практиките на кръговата икономика и да са полезни не само за околната среда, но и за туристите и местната общност. Разгледайте настоящите практики и помислете как да ги подобрите или заместите с по-устойчиви.

След като изберете и формулирате своето ценностно предложение, ще може внимателно да премислите как успешно да го реализирате чрез различните стъпки във вашата „зелена“ канава на бизнес модел.

- [Как да напишете страхотно ценностно предложение](#)
- [Съвети за определяне на ценностно предложение](#)
- [Влиянието на ценностно предложение върху модели на кръговата икономика](#)
- [Примери за бизнес модели за кръгова икономика](#)

Стъпка 4 (а): Идентифициране на ключови устойчиви партньори, дейности и ресурси

В следващата стъпка трябва да идентифицирате ключовите партньори и дейности, които ще са в центъра на вашите цели за устойчивост, наред с наличните ресурси, които може да адаптирате в бизнес модела си за кръгова икономика. Тези ключови части от вашата „зелена“ канавка на бизнес модел може да се различават за различните локации. Те са много важни, защото гарантират, че се фокусирате върху различни партньори и ресурси. Така ще може да приложите вече наученото относно кръговата икономика.

За вашите ключови партньори трябва да намерите и установите контакт с трети страни, които могат да работят екологично за новия ви бизнес модел. Това ще определи какви модели на кръгова икономика може да приложите. Например, ако споделяте екологично място като плаж или гора с екологичен градски комитет, проучете как може да работите заедно за изпълнение на стратегии за кръгов бизнес.

- [Как да идентифицираме ключови партньори](#)
- [Създаване на партньорства в кръгова икономика](#)

За ключовите ви дейности трябва да помислите какво искате да постигнете по отношение на кръговата си икономика. Искате ли да намерите начини за повторно използване и рециклиране на по-голяма част от отпадъците си? Или е необходимо да оцените отново продуктите, които предлагате на клиентите и да се уверите, че са устойчиви? Или пък има практики, които искате да реализирате, за да намалите консумацията и да гарантирате устойчивост?

- [Ключови дейности в Канавка на Бизнес Модел](#)

По отношение на ключовите дейности трябва да прецените с какво разполагате за успешното изпълнение на вашето ценностно предложение. Например, ако започвате да рециклирате стъклени бутилки, от какви канали за дистрибуция ще се нуждаете? Какви ресурси може да са нужни, за да информираме клиентите си за тези промени?

- [Какво означава ключови ресурси?](#)
- [Отпадъците като ресурс](#)

След като идентифицирахте основните раздели от своята „зелена“ канавка на бизнес модел сте почти готови да я изпълните. Преди да направите това, трябва да направите собствено проучване, за да откриете своите лични силни страни, хоризонти, структура на разходите и потоци на приходи. Това ще определи общия резултат от бизнес плана ви и ще ви даде постижима цел, адаптирана за вас и вашия бизнес.

За информация относно определянето на **бизнес цели**, посетете следните линкове:

- [Определяне на постижими бизнес цели](#)
- [Съвети за бизнес цели](#)

Стъпка 5: Зелена канавка на бизнес модел

В последната стъпка ще попълните своята зелена канавка на бизнес модел. Тя се състои от девет компонента:

Структура на зелена канава на бизнес модел	
1) Ценностно предложение: уникалното ви решение (инициативи за кръгова икономика)	
2) Ключови ресурси: ресурсите, необходими за изпълнение на инициативите	
3) Ключови партньори: обща информация за мрежите, които трябва да създадете в своя регион	
4) Ключови ценности: Какво трябва да имаме предвид, когато реализираме тези промени?	
5) Силни страни: Какви умения/ресурси/мрежи биха работили на наша страна?	
6) Хоризонти: Какви са потенциалните хоризонти от вашето решение/я? Какво ще постигнете?	
7) Структура на разходите: Кои са основните разходи на този бизнес модел? Фиксирани или променливи са разходите?	
8) Потоци на приходи: преценете своите приходи и потенциал за растеж	

ЗЕЛЕНА КАНАВА НА БИЗНЕС МОДЕЛ

ЦЕННОСТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	КЛЮЧОВИ РЕСУРСИ (ФИЗИЧЕСКИ, ФИНАНСОВИ, ЧОВЕШКИ, ИНТЕЛЕКТУАЛНИ)	СИЛНИ СТРАНИ	ХОРИЗОНТИ
КЛЮЧОВИ ПАРТНЬОРИ	КЛЮЧОВИ ЦЕННОСТИ	СТРУКТУРА НА РАЗХОДИТЕ	ПОТОЦИ НА ПРИХОДИ

След като сте попълнили своята „зелена“ канава на бизнес модел, може да приложите идеите си на практика, за да промените нещата! Наличието на ясна цел и визуално представяне на това, което искате да постигнете, е добър показател за промяна. Със своята „зелена“ канава на бизнес модел може да определите ясен план за действие. Това води до изясняване на: вероятност, желание и жизнеспособност.

ОЦЕНЯВАНЕ

Като самооценка за този уебкуест напишете кратък анализ/разсъждение (около 500 думи) за това как ви се стори преживяването. Може да използвате следните въпроси като насоки, за да направите своя анализ:

- Какво според вас беше най-важно в това упражнение?
- Защо сте мотивирани да изпълнявате зелени инициативи?
- Как планирате да постигнете промяна в системата на туристическия сектор за промотиране на устойчивост?
- Мислите ли, че създаването на бизнес план ви е помогнал за стратегическо планиране на обновен план за действие? Защо? Защо не?
- Може ли да помислите за други рамки или методи, които биха стимулирали устойчива и икономическа промяна в туристическия сектор? Избройте ги.

За да тествате знанията си след приключване на този уебкуест, отговорете на следващите въпроси:

1. Кое от посочените е правилната дефиниция на „кръгова икономика“?
  - a) Икономическа система, която се занимава основно с икономически промени в бизнеса.
  - b) Икономическа система, която се занимава с глобални предизвикателства.
  - c) Икономическа система, която се занимава с глобални и общностни предизвикателства.
  - d) Икономическа система, която се занимава основно с общностни промени в бизнеса.
2. Подходът на кръговата икономика адресира консуматорски навици и се опитва да промени настоящата система, за да опази околната среда. Вярно или невярно?
  - a) Вярно
  - b) Невярно
3. Коя от следните идеи НЕ е част от кръговата икономика?
  - a) Консумиране на продукти
  - b) Извличане на суровини
  - c) Производство на продукти
  - d) Рециклиране на отпадъчни продукти
4. Моделът на кръгова икономика има силата да намалява разходи и създава работни места. Вярно или невярно?
  - a) Вярно
  - b) Невярно
5. В концепцията на кръговата икономика, какво означава акронимът C2C?
  - a) Cradle to Circle (люлка до кръг)
  - b) Circle to Cradle (кръг до люлка)
  - c) Circle to Circle (кръг до кръг)
  - d) Cradle to Cradle (люлка до люлка)

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Поздравления! Не само курортът ще намали разходите, ще разкрие работни места и ще привлече повече клиенти, но и ще стане защитник на околната среда. Чрез създаването на вашата зелена канава на бизнес модел може да добиете ясна и точна визия за това как искате да постигнете промяна. Това ви дава фокусирана идея за начина, по който може да намалите риска от провал и да определите нуждите на клиентите и бизнеса си. Като се фокусирате върху стратегическите елементи на трансформиращата промяна, която искате да постигнете в бизнеса си, вие ще постигнете растеж и успех! Това ви осигурява не само рамка на изпълнение, но и по-добро разбиране за бизнеса ви.

Важно е компаниите да започнат да правят иновативни инвестиции за трансформиращи процеси. Елиминирането на текущите модели на линейна икономика ще вдъхнови и други да направят промени и да обновят настоящите си системи. Прилагането на подхода C2C ("cradle to cradle") гарантира, че продуктите имат непрекъснат жизнен цикъл и намалява натиска върху природните ресурси. Стимулирането на нови инициативи, като използването на модел на кръговата икономика, играе ключова роля за повишаване на екологичната информираност. Кръговата икономика е необходим отговор за изграждане на устойчиви екосистеми. Това трансформира текущите процеси, които съществуват между урбанизирани и природни среди и създава основа за по-добра устойчивост.

"Cradle to Cradle е като доброто градинарство; идеята не е да спасим планетата, а да се научим да просперираме благодарение на нея."

— Майкъл Браунгарт

Снимка от Markus Spiske от *Unsplash*

